

Interview met Aminata Cairo

“In een inclusieve omgeving kunnen mensen zijn wie ze willen zijn. Inclusiviteit vraagt om een open houding waarin mensen zich echt aanwezig en gewaardeerd voelen, ongeacht hun achtergrond.”

Bento Noldus

Wie is Aminata Cairo?

Aminata Cairo is een moeder, dochter, zus, danseres, psycholoog, antropoloog, voormalig lector inclusieve educatie, en in 2017 de enige lector in Nederland van Afrikaanse afkomst. Maar vooral een inspirator pur sang. Ze pakt vanaf het eerste moment je aandacht en laat die niet meer los. Ze is storyteller met een specialisatie in diversiteit en inclusiviteit.

Geboren en getogen in Amsterdam, vertrok Aminata op achttienjarige leeftijd naar de Verenigde Staten om haar studie daar voort te zetten. Vanuit het vooruitstrevende Amsterdam, waar alles kan en mogelijk is, ging ze wonen op het platteland van het conservatieve Kentucky. Opeens was ze immigrant, vrouw van kleur. Dit maakte het inburgeringsproces niet altijd even makkelijk. Toch weerhield dit haar er niet van om een indrukwekkende academische carrière neer te zetten. Ook persoonlijk heeft het leven in Amerika haar sterk gevormd. In de VS werd ze vaak gezien als ‘Black American’, terwijl ze als Surinaamse Nederlander juist een andere culturele identiteit had. Dit heeft geleid tot een rijke, maar ook complexe verkenning van wie ze is en hoe ze zichzelf ziet ten opzichte van haar Surinaamse en Nederlandse roots. Ze geeft aan dat “tussen verschillende werelden” staan, haar forceerde om haar verhaal te herzien. Hier, aan de andere kant van de oceaan, beseftte ze het belang van het persoonlijke verhaal dat iedereen met zich meedraagt. Deze ervaring gebruikt ze om anderen te begeleiden in het delen van hun verhaal.

Cairo is de eerste lector inclusief onderwijs aan de Haagse Hogeschool. Met een uitgebreide achtergrond in de antropologie, psychologie en lichamelijke opvoeding, en ervaring in verschillende academische en culturele instellingen, richtte ze zich op het bevorderen van een inclusieve cultuur en het stimuleren van empathie en begrip tussen mensen met verschillende achtergronden. In deze rol werkte ze aan projecten en initiatieven die erop gericht waren om mensen met elkaar in contact te brengen en de kracht van diversiteit te laten zien. Vervolgens zette ze dat werk voort als lector Sociale Rechtvaardigheid en Diversiteit in de Kunsten bij de Amsterdam Hogeschool voor de Kunsten. Haar werk wordt gekenmerkt door het verbinden van mensen in het delen van verhalen. Ze gelooft dat persoonlijke verhalen en het begrijpen van persoonlijke context van groot belang zijn voor wederzijds respect. Als geen ander is zij in staat om academische kennis en

emotionele en culturele aspecten, zoals die zich uiten in dans en toneel, met elkaar te verbinden. Haar kracht is om over de grenzen van een vakgebied te kijken en juist de mensen centraal te stellen.

Wat verstaat Cairo onder inclusiviteit?

Inzicht en acceptatie van ongelijkheden is de sleutel tot een oplossing. Dit is een mooi bruggetje naar het thema van deze keynote-spreker op het afgelopen Human Factors-jaarcongres: inclusiviteit, over het creëren van een veilige ruimte waarin iedereen (ongeacht achtergrond of persoonlijke ervaringen) zijn verhaal kan delen zonder oordeel of afwijzing. Cairo benadrukt dat een inclusieve omgeving zich kenmerkt door een open en nieuwsgierige houding naar elkaar. In een inclusieve omgeving kunnen mensen zijn wie ze willen zijn. Inclusiviteit vraagt om een open houding waarin mensen zich echt aanwezig en gewaardeerd voelen, ongeacht hun achtergrond.

Waar zou binnen het vakgebied Human Factors de focus moeten liggen om inclusiviteit te bevorderen?

Het is belangrijk om kritisch te kijken naar wat als vanzelfsprekend wordt beschouwd en open te staan voor andere manieren van denken en werken. Aminata sug-

gereert dat er mogelijk nieuwe en diverse benaderingen zijn die waardevol kunnen zijn voor het vakgebied. Ze stelt dat een "dominant verhaal" vaak als standaard of norm wordt genomen, en dat beslissingen en structuren hierop zijn gebaseerd. Dit dominante perspectief kan ervoor zorgen dat andere stemmen en ideeën worden overgeslagen. Human Factors kan hier een bijdrage aan leveren door dominante normen en richtlijnen die momenteel als vanzelfsprekend worden beschouwd, te herzien.

Aminata benadrukt dat er altijd ook ruimte moet zijn voor mensen die, buiten de standaard, andere ideeën of methoden willen inbrengen. Dit vraagt om een werkomgeving waarin nieuwe stemmen en perspectieven daadwerkelijk gehoord en gewaardeerd worden.

De weerstand die veelal gepaard gaat met verandering, moet ons niet weerhouden om mogelijkheden buiten de gebaande paden te zoeken. Ze bedoelt hiermee niet het volledig vervangen van bestaande methoden, maar juist de ruimte bieden voor aanvullingen en nieuwe invalshoeken. Zo kan er een omgeving ontstaan waarin diversiteit echt tot zijn recht komt, zonder dat het als bedreigend wordt ervaren. Een inclusieve werkomgeving waarin iedereen niet alleen functioneert, maar ook zichzelf kan inbrengen en mee kan bouwen aan een rijker geheel, is hiervan de winst.

Storytelling is een mooie manier om een boodschap over te brengen. Wat ziet Aminata als mogelijkheden om storytelling toe te passen binnen het human factors-domein? Storytelling kan volgens Aminata een krachtig middel zijn om processen en ervaringen binnen een organisatie levendiger en toegankelijker te maken. Door een verhaal te vertellen over wat iemand in een specifieke werksituatie meemaakt, kunnen mensen beter begrijpen wat er werkt en wat er eventueel verbeterd kan

worden. Een goed verhaal kan nuances en ervaringen overbrengen die niet altijd in statistieken of standaardrapportages terugkomen.

Storytelling kan bijdragen aan het verrijken van bestaande kennis door alternatieve ervaringen toe te voegen aan het dominante verhaal. Dit maakt het mogelijk om blinde vlekken of onderbelichte aspecten in de organisatiecultuur of werkprocessen te ontdekken en te bespreken. Een voorbeeld hiervan is aan nieuwkomers te vragen hun verhaal te delen. Dit geeft inzicht in hoe mensen hun eerste dagen in de organisatie beleven, wat zij tegenkomen en wat hen opvalt. Dit soort verhalen kan nuttige feedback opleveren om de onboarding of werkervaring te verbeteren.

Ze ziet storytelling als een "machtige methode" om een boodschap over te brengen en begrip te creëren. Door mensen te vragen verhalen te delen over wat ze zien, voelen en ervaren, kan een organisatie meer inzicht krijgen in de daadwerkelijke werkervaringen en emoties van werknemers. Storytelling biedt zo een manier om inclusie, communicatie en procesoptimalisatie op een empathische en effectieve manier aan te pakken binnen Human Factors.

Wat wil Aminata Cairo onze lezers nog meegeven?

Aminata benadrukt het belang van het vakgebied en de kracht die professionals in dit domein hebben om de omgeving van mensen te beïnvloeden en veranderen. Ze moedigt aan om de impact die wij als human factors-consultants hebben, serieus te nemen, want het werk dat wij doen is cruciaal. Ze moedigt ons aan om onze rol niet te onderschatten, en ons te realiseren dat wij echt verschil kunnen maken door te zorgen dat mensen zich gehoord en goed voelen in hun omgeving. Het werk is belangrijk, en het is waardevol om dit met overtuiging en verantwoordelijkheid aan te pakken.